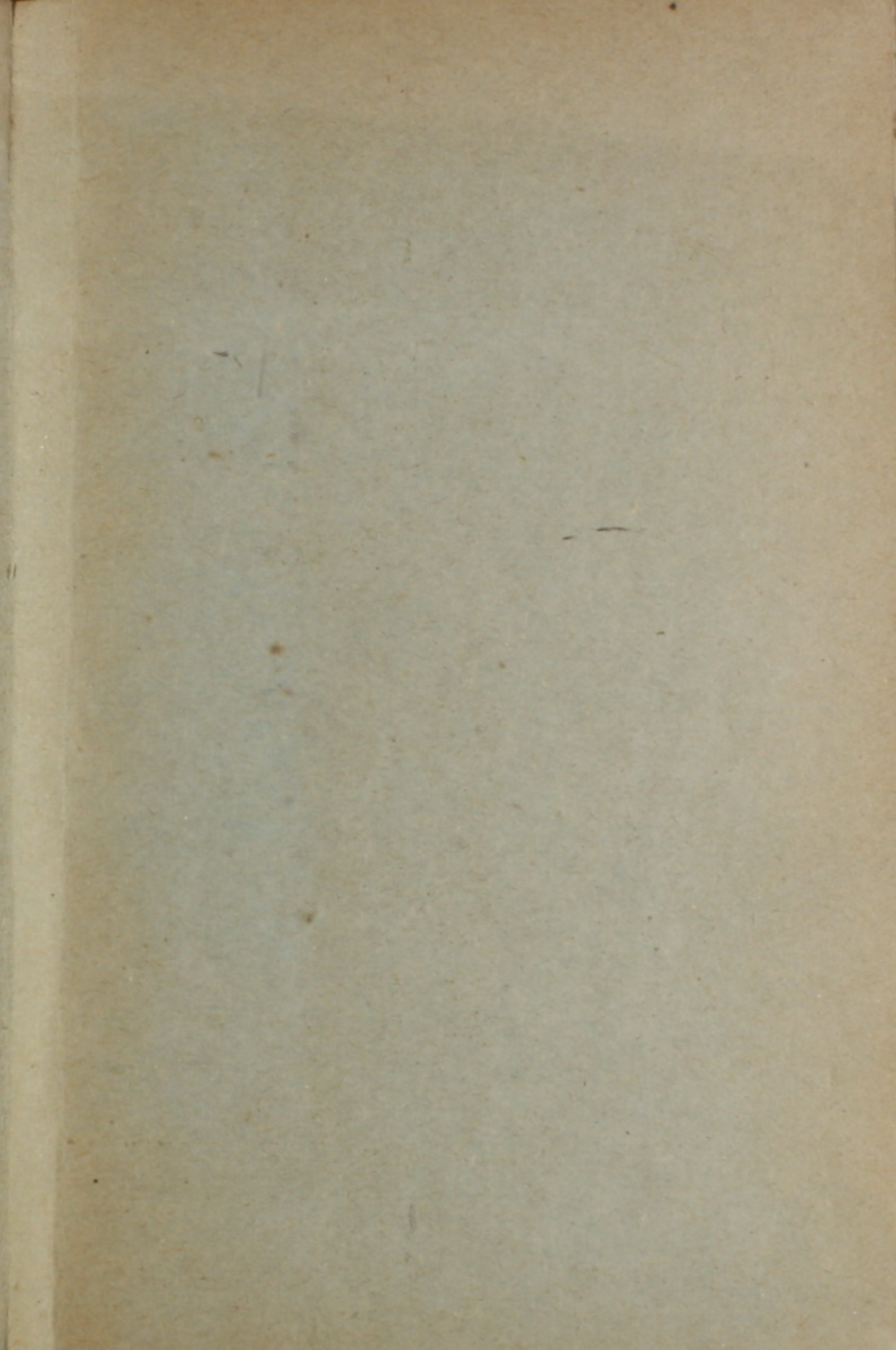

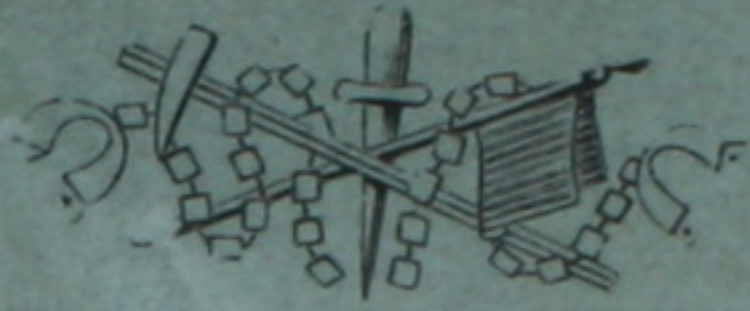
Губернские акты

1902

L-f.

132

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ՀՆՁԱԿԵՒԱՆ, ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ, ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ,

ԱՐԵՐԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱՆԳԱՅԻՆ ՇՐՋԱՆԱԿԻՆ

ՊՈՍԴՈՆ

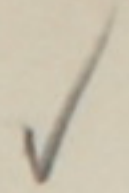
Տպագր. «Ձայն Հայրենեաց»ի

1902

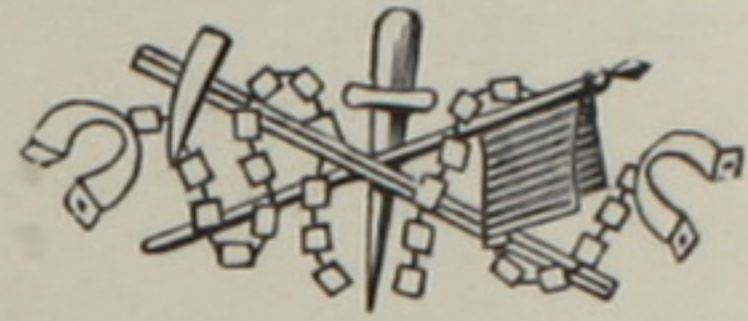
4/47.925/

անոնադիր հեռակյան
և սակցության •

329.14(47.925)

4-20

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ՀՆՁԱԿԵԱՆ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

Ամերիկայի Նահանգային Շրջանակին

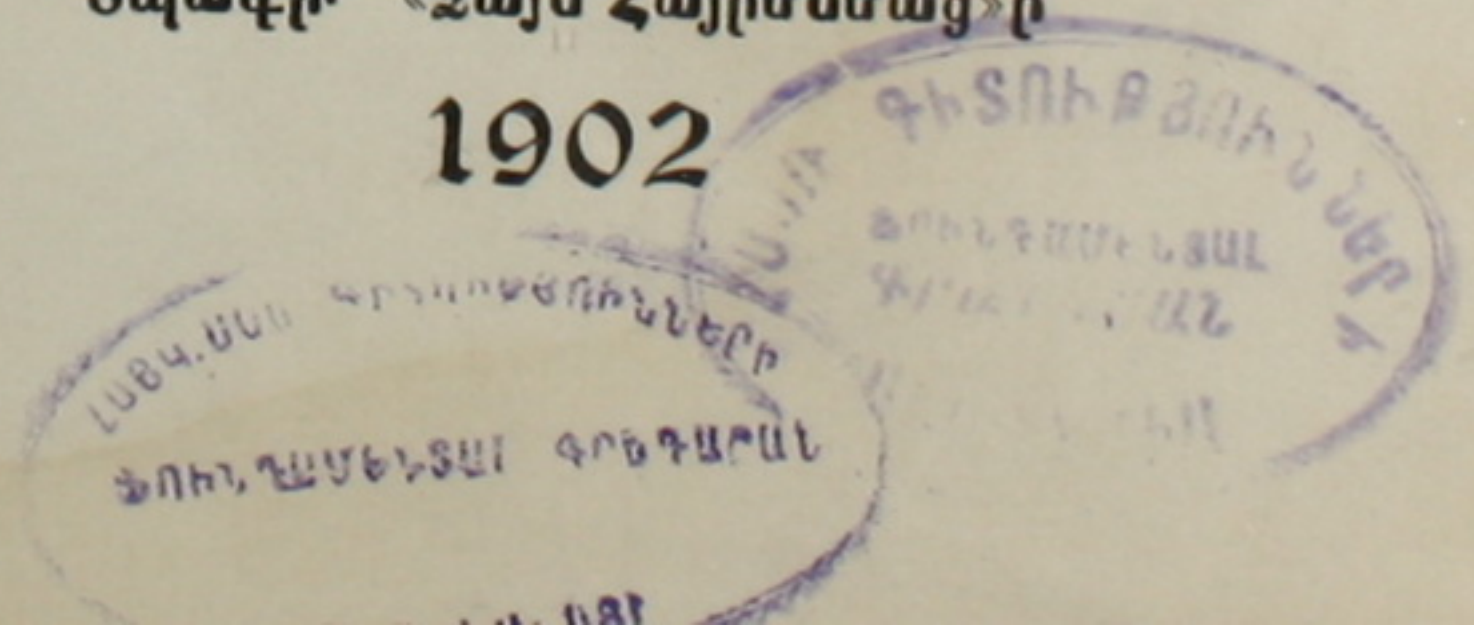
ՊՈՍԴՈՆ

Տպագր. «Չայն Հայրենեաց»ի

1902

~~566~~

A I
18897

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԵՄԻՍԻՍԻՆԻՍՏԱՆ

ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԹԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԿՈՒՍՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Ամերիկայի Նահանգային Շրջանակին

ՊԱՏԳԱՄԱԻՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

ՅՕԴՈՒԱԾ 1. — Պատգամաւորական ժողովը Ամերիկայի Հնչակեան մասնաճիւղերու օրէնսդիր, համարառու և ղեկավար մարմինն է:

ՅՕԴ. 2. — Պատգ. ժողով կը գումարուի վեց ամիսը անգամ մը, և կզբաղի ընդհանուր շրջանակին վերաբերեալ խնդիրներով:

ՅՕԴ. 3. — Պատգ. ժողովը կը կազմուի Ամերիկայի Հնչ. մասնաճիւղերու կողմէ ընտրուած ներկայացուցիչներէն:

ՅՕԴ. 4. — Պատգամաւորները կընտրուին հետեւեալ համեմատութեամբ: Հինգէն մինչև 30 անգամ ունեցող մասնաճիւղ մը մէկ պատգամաւոր ղրկելու իրաւունքը ունի. 31էն մինչև 99 անգամ ունեցողը՝ երկու պատգամաւոր. ~~100-ը~~ 100 անգամ ունեցողը՝ երեք պատգամաւոր: Ասկից անդին անդամներու թուոյն յաւելումը նոր ձայնի իրաւունք չ'տար մասնաճիւղի մը:

Ամէն մասնաճիւղ մէկ խորհրդատու ղրկելու իրաւունքը ունի:

ՅՕԴ. 5. — Մէկ պատգամաւոր միայն մէկ ձայն կրնայ ներկայացնել:

ՅՕԴ . 6 . — Պատգ . Ժողովը օրինաւոր կը համարուի , երբ մասնաճիւղերու մեծամասնութիւնը ներկայացուած է :

ՅՕԴ . 7 . -- Հնչ . կուսակցութեան տեղական մասնաճիւղի մը անդամ չեղող ու է անձ պատգամաւոր չի կրնար ընտրուիլ :

ՅՕԴ . 8 . — Թէ՛ Պատգ . Ժողովը և թէ՛ Նահանգային Վարչութիւնը իրաւունք ունի ժողովին հրաւիրել Հնչ . ընկերներ որ իր շրջանակին մէջ կը գըտնուին : Այսպիսի ընկերներ միայն խորհրդատու կը համարուին՝ առանց քուէի իրաւունքի :

ՅՕԴ . 9 . — Պատգ . Ժողովը իրաւունք ունի ու է տեղական մասնաճիւղի ներքին գործերուն միջամըտել , երբ ներկայ եղող պատգամաւորներու երկու երրորդը պահանջէ :

ՅՕԴ . 10 . — Պատգ . Ժողովոյ մէջ տրուած որոշումները պարտաւորիչ են իր շրջանակի մասնաճիւղերուն՝ ինչպէս նաև Նահանգային Վարչութեան համար :

ՅՕԴ . 11 . — Պատգ . Ժողովը քուէատու անդամներու մեծամասնութեան գաղտնի քուէովը կընտրէ եօթը անդամներէ բաղկացեալ Նահ . Վարչութիւն մը :

ՅՕԴ . 12 . — Տեղական մասնաճիւղի մը անդամ չեղող ու է անհատ Նահանգային Վարչութեան անդամ չի կրնար ընտրուիլ :

ՅՕԴ . 13 . — Արտասովոր Պատգ . Ժողով կը գումարուի՝

Ա . երբ մասնաճիւղերու մեծամասնութիւնը պահանջէ .

Բ. Երբ Նահ . Վարչութիւնը հարկ տեսնէ .

Գ. Երբ Նահ . Վարչութիւնը լուծուած լինի .

Դ. Երբ կեդր . Վարչութիւնը հրահանգէ :

ՅՕԴ . 14 . — Պատգ . Ժողովը տարեկան զինուորական սարտաւորիչ տուրք մը կը դնէ իր շրջանակի անդամներուն վրայ : Պատգ . Ժողովը ինք կորոշէ տարեկան տուրքին քանակը :

Սոյն տուրքէն կը հոգացուին նաև շրջանակին ընդհանուր ծախքերը :

ՅՕԴ . 15 . — Պատգ . Ժողովը պարտաւոր է շրջանակի ընդհանուր վիճակացոյցին ինչպէս նաև հաշուեցուցակին ամփոփումը՝ օրինաւոր ձևով ներկայացընել կեդր . Վարչութեան :

ՆԱՀԱՆԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՅՕԴ . 16 . — Նահանգային Վարչութիւնը մասնաճիւղերու և կեդր . Վարչութեան միջև տեղի ունենալիք յարաբերութեանց միջնորդն է, ներկայ կանոնագրութեամբ իրեն գծուած իրաւասութեան սահմանին մէջ :

ՅՕԴ . 17 . — Յանուն Ամերիկայի Նահ . Շրջանակի ամէն պաշտօնական յարաբերութիւն կը կատարուի Նահ . Վարչութեան ձեռքով :

ՅՕԴ . 18 . — Նահ . Վարչութեան անդամները թէ հաւաքաբար և թէ անհատաբար պատասխանատու են Շրջանակի Պատգ . Ժողովին՝ իրենց բոլոր գործառնութեանց համար :

ՅՕԴ . 19 . — Նահ . Վարչութեան բոլոր որոշումները կը տրուին ժողովով . անոնց գործադրու-

Թիւնը կը կատարուի աշխատութեան բաժանումով :
Նահ . Վարչութիւնը ինք կ'ընտրէ իր մէջէն , Ատե-
նապետ մը , Ատենադպիր մը , կնքապահ մը և Գանձա-
պետ մը :

ՅՕԴ . 20 . — Ատենապետին պաշտօնն է ,

Ա . Որոշեալ ժամանակներ ի նիստ գումարել
Նահ . Վարչութիւնը : Բ . Տրուած որոշումներուն
ճիշդ գործադրութեանը հսկել : Գ . Պաշտօնական
ամէն յարաբերութիւններու մէջ իր ստորագրու-
թիւնը ունենալ ուրիշ պաշտօնակցի մը հետ :

ՅՕԴ . 21 . — Ատենադպրին պաշտօնն է ,

Ա . Ժողովներու ատենագրութիւնները արձա-
նագրել մասնաւոր տետրակի մէջ : Բ . Ընդհ . Թըղ-
թակցութիւնը կատարել : Գ . Նահ . Վարչութեան
եկած բոլոր գրութիւնները ստանալ և բանալ գէթ
պաշտօնակցի մը ընկերակցութեամբ , ասոնց համար
կանոնաւոր արձանագրութեան տումար ունենալ .
եկած թուղթերուն պահպանման պատասխանատու
ըլլալ : Դ . Ատենապետին հետ իր ստորագրութիւնը
ունենալ ամէն պաշտօնական յարաբերութիւններու
մէջ :

ՅՕԴ . 22 . — կնքապահին պաշտօնն է ,

Նահ . Վարչութեան կնիքին աւանդապահը ըլ-
լալ և գայն դնել ամէն պաշտօնական թուղթերուն
ներքե : կնիք չի կրող գրութիւններ պաշտօնական
հանգամանք չունին :

ՅՕԴ . 23 . — Գանձապետին պաշտօնն է ,

Ա . Ստանալ Նահ . Վարչութեան անունին ե-
կած դրամները և ընկալագիր տալ : Բ . Նահ . Վար-
չութեան պաշտօնական ծախքերը ընել : Գ . Իր
ստորագրութիւնը դնել դրամական գործողութեանց

վերաբերեալ բոլոր թուղթերուն տակ : Գ . Ելևմուտքի կանոնաւոր տետրակ ունենայ : Ե . Իր ձեռքով զրկուած դրամներուն ընկալագրերը ստանալ և ներկայացնել Պատգ . Ժողովին :

ՅՕԴ . 24 . — Մասնաճիւղերը իրենց ընդհանուր տուրքերու և հանգանակու թեանց արդիւնքը կը դրուեն Նահ . Վարչութեան , որ շրջանակի ընդհանուր ծախքերը հոգալէ ետք՝ մնացեալը տրամադրելի կընէ Կուսակցութեան ընդհանուր գործերուն կեդր . վարչութեան հրահանգով :

ՅՕԴ . 25 . — Նահ . Վարչութիւնը գիտակից կը պահէ մասնաճիւղերը Կուսակցութեան ընդհ . գործունէութեան վերաբերեալ խնդիրներուն՝ (չափաւոր սահմանի մը մէջ , իր յարմար դատած եղանակով) :

ՅՕԴ . 26 . — Նահ . Վարչութիւնը մասնաճիւղերու ներքին գործերուն չի խառնուիր իբրև ընդհանուր սկզբունք , ի բաց առեալ՝ Ա . Երբ մասնաճիւղի մը ընթացքը Կուսակցութեան սկզբունքները կը հակասէ կամ շահերը կը վտանգէ : Բ . Երբ մասնաճիւղ մը ինքն իր գործերուն համար Նահ . Վարչութեան միջամտութիւնը կը խնդրէ : Գ . Երբ մասնաճիւղերու մեծամասնութիւնը միջամտութիւն կը պահանջէ : Դ . Երբ կեդր . վարչութիւնը միջամտութիւն կը հրահանգէ :

ՅՕԴ . 27 . — Նահ . Վարչութեան անդամները թոշակ չեն ընդունիր , սակայն վարչութեան պաշտօնական ծախքերը կը հոգացուին մասնաճիւղերու կողմէն :

ՅՕԴ . 28 . — Պատգ . Ժողովներու արձանագրութիւնը , ժողովոյ դիւանին կողմէն ստորագրու-

ուած և Նահ . Վարչութեան կնիքովը կնքուած՝ կը
ղրկուի կեդր . Վարչութեան :

ՅՕԴ . 29 . — Նահ . Վարչութիւնը համարա-
տու է շրջանակի Պատգ . Ժողովին , ուստի անոր
անդամները պարտին ներկայ գտնուիլ Պատգ . Ժո-
ղովի նիստերուն : Իսկ եթէ Վարչութեան բոլոր ան-
դամներու ներկայութիւնը անկարելի ըլլայ բանա-
ւոր պատճառներով , Վարչութեան դիւանի ներկա-
յութիւնը անհրաժեշտ է : Այս վերջինը՝ Վարչու-
թեան վեց ամսեայ տեղեկագիրը և հաշուեկշիռը
պարտի ներկայացնել ժողովին , օրինական ձևով և
տոմարով :

ՅՕԴ . 30 . — Նահ . Վարչութեան անդամ ըն-
տրրուող իւրաքանչիւր անհատ պարտի Պատգ . Ժո-
ղովոյ առջև երդնուլ հաւատարիմ մնալու կուսակ-
ցութեանս սկզբունքներուն և շահերուն :

ՅՕԴ . 31 . — Նահ . Վարչութիւնը լուծուած կը
համարուի , երբ անոր անդամոց թիւը չորսէն պա-
կաս է : Այն պարագային՝ երբ մէկ , երկու կամ
երեք անդամներ միայն պակասած են , Վարչութիւնը՝
հրաժարեալ անդամներու թիւը լրացնելու համար ,
ընտրելիներու եռապատիկ ցանկ մը կը ներկայացնէ
մասնաճիւղերուն հանդերձ կենսագրական տեղե-
կութիւններով , որմէ կը լրացուի պակասը՝ ընտրո-
ղական դրութեամբ :

ՅՕԴ . 32 . — Նահ . Վարչութեան անդամները
չեն կարող ու է մասնաճիւղի ձայն ներկայացնել
Պատգ . Ժողովին մէջ :

ՅՕԴ . 33 . — Նահ . Վարչութեան պաշտօնա-
վարութեան շրջանը կը տեւէ մէկ տարի , և վերընտ-
րելի է :

ՅՕԴ . 34 . — Նահ . Վարչութեան բոլոր անդամները կը մասնակցին Պատգ . Ժողովոյ գործառնութիւններուն, բայց դիւանը միայն — Ատենապետ, Ատենադպիր և Գանձապետ — իրաւունք ունի պատգամաւորներու հաւասար քուէ տալու, ի բաց առեալ իրենց համարատուութեան վերաբերեալ խընդիրներուն մէջ :

ՅՕԴ . 35 . — Նահ . Վարչութիւնը պարտի Պատգ . Ժողովի գումարումէն մէկ ամիս առաջ իմաց տալ մասնաճիւղերուն ժողովի գումարման տեղը և ժամանակը : Բացառութիւն են արտասովոր ժողովները :

ՄԱՍՆԱՃԻԻՂԵՐ

ՅՕԴ . 36 . — Հինգ անդամներէ բաղկացեալ Հնչ . խումբ մը օրինաւոր մասնաճիւղ մը կազմելու թիւը կը ներկայացնէ :

ՅՕԴ . 37 . — Նորակազմ մասնաճիւղ մը օրինաւոր գոյութիւն կ'ստանայ այն ատեն միայն, երբ անոր կազմութիւնը Նահ . Վարչութենէն կը վաւերացուի : Նահ . Վարչութիւնը նորակազմ մասնաճիւղին կազմութիւնը կը ծանուցանէ կեդր . Վարչութեան :

ՅՕԴ . 38 . — Պատգ . Ժողովը ինք կը գծէ միակերպ կանոնագիր մը իր Շրջանակի մասնաճիւղերուն համար :

ՅՕԴ . 39 . — Մասնաճիւղ մը ազատ է ուղղակի թղթակցութեան մտնել կեդր . Վարչութեան

հետ, երբ մասնաւոր խնդիրներու նկատմամբ Նահ-
վարչութենէն գոհացուցիչ պատասխան չստանայ:

ՅՕԴ. 40. — Մասնաճիւղերը պարտաւոր են ի-
րենց վեցամսեայ վիճակացոյցը և հաշուեկշիռը գը-
րաւոր կերպով ներկայացնել Պատգ. Ժողովին:

ՅՕԴ. 41. — Պատգ. Ժողովոյ մասնաճիւղերու
վրայ դրած նիւթական պարտականութիւնը բնաւ
չի կատարող մասնաճիւղեր՝ յաջորդ Պատգ. Ժողո-
վոյ մէջ ձայն ունենալէ կը զրկուին, ի բաց առեալ
երբ Պատգ. Ժողովը թերացման պատճառները
քննելով բանաւոր կը գտնէ զանոնք:

ՅՕԴ. 42. — Մասնաճիւղ մը լուծուած կը հա-
մարուի իբրև առանձին կազմակերպութիւն, երբ
անդամոց թիւը հինգէն պակաս է: Այդ պարագա-
յին մնացած ընկերները կրնան դրացի մասնաճիւղի
մը հետ գործակցիլ:

ՅՕԴ. 43. — Լուծուած մասնաճիւղի գոյքը և
դրամը կը գրաւուի Նահ. Վարչութենէն յանուն
կուսակցութեան:

ՅՕԴ. 44. — Երբ մասնաճիւղի անդամ մը ուրիշ
քաղաք կը տեղափոխուի, պարտի իր մասնաճիւ-
ղի յանձնարարականով միանալ տեղւոյն մասնա-
ճիւղին, իսկ եթէ հոն մասնաճիւղ չի գտնուի,
իր յարաբերութիւնը պարտի պահել իր մասնաճիւ
ղին հետ:

ՅՕԴ. 45. — Եթէ ու է մասնաճիւղի պատ-
կանող ընկեր անիրաւեալ կողմայ իր մասնաճիւ-
ղէն, պարտի նախ Նահ. Վարչութեան դիմել, և
երբ գոհացում չստանայ՝ կրնայ դիմել գումար-

ուելիք Պասագ . ժողովին : Ապօրէն միջոցներու դի-
մող անկարգապահ ընկեր մը յանցապարտ կը նը-
կատուի :

ՊԱՏԺԱԿԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՅՕԴ . 46 . — Կուսակցութեանս սկզբունքներուն
դէմ գործող և գայթակղեցուցիչ ընթացք ցոյց տը-
ւող ու է անդամ նախապէս կազդարարուի, ու յե-
տոյ մասնաճիւղի վճիռով կը հեռացուի կուսակցու-
թենէն՝ եթէ ազդարարութիւնը ապարդիւն մնայ :

ՅՕԴ . 47 . — Երբ մասնաճիւղի անդամ մը կը
հրաժարի կամ կարտաքսուի, նոյն մասնաճիւղը
պարտական է անմիջապէս տեղեկացնել միւս քոյր
մասնաճիւղերուն, և պատճառաբանեալ նամակով
մ'ալ Նահ . Վարչութեան :

ՅՕԴ . 48 . — Անոնք որ գիտակցաբար կամ չա-
րամտութեամբ կուսակցութեանս գաղտնիքները
դուրս կուտան՝ իսպառ կարտաքսուին կուսակցու-
թեան շարքերէն :

ՅՕԴ . 49 . — Եղեռնական ոճիրներով դատա-
պարտուած անհատ մը՝ կուսակցութեանս անդամ
չընդունուիր :

ՅՕԴ . 50 . — Անբարոյականութեան յանցանքով
բռնուած անդամին արտաքսումը կը ծանուցուի
«Չայն Հայրենեաց»ի միջոցաւ՝ Նահ . Վարչութեան
գիտութեամբը միայն :

ՅՕԴ . 51 . — Երբ Նահ . Վարչութեան անդամ
մը իր պաշտօնավարութեան միջոցին կուսակցու-

Թեանս սկզբունքներուն դէմ գայթակղեցուցիչ ընթացքի մէջ գտնուի, անմիջապէս կը չէզոքացուի իր պաշտօնէն: Վարչութեան միւս անդամները կը կազմեն ընկերական ատեան և առժամեայ կերպով կը դատապարտեն զայն, մինչև որ Պատգ. Ժողովը այդ վճիռը վերաքննելով՝ կը վաւերացնէ կամ կը բեկանէ:

ՅՕԴ. 52. — Դատապարտուող Նահ. Վարչութեան անդամ մը կ'արտաքսուի նաև այն մասնաճիւղէն՝ որուն կ'անդամակցի:

ՅՕԴ. 53. — Նահ. Վարչութենէն հրաժարող կամ դատապարտուող անձերու մասին կը ծանուցուի տեղային մասնաճիւղերուն և կեդր. Վարչութեան:

ՅՕԴ. 54. — Նահ. Վարչութեան կարգադրութիւններուն դէմ հետտող մասնաճիւղ մը առժամապէս կը դադրեցուի ամէն յարաբերութենէ մինչև Պատգ. Ժողովը՝ որ քննելով խնդիրը վերջնական վճիռը կուտայ:

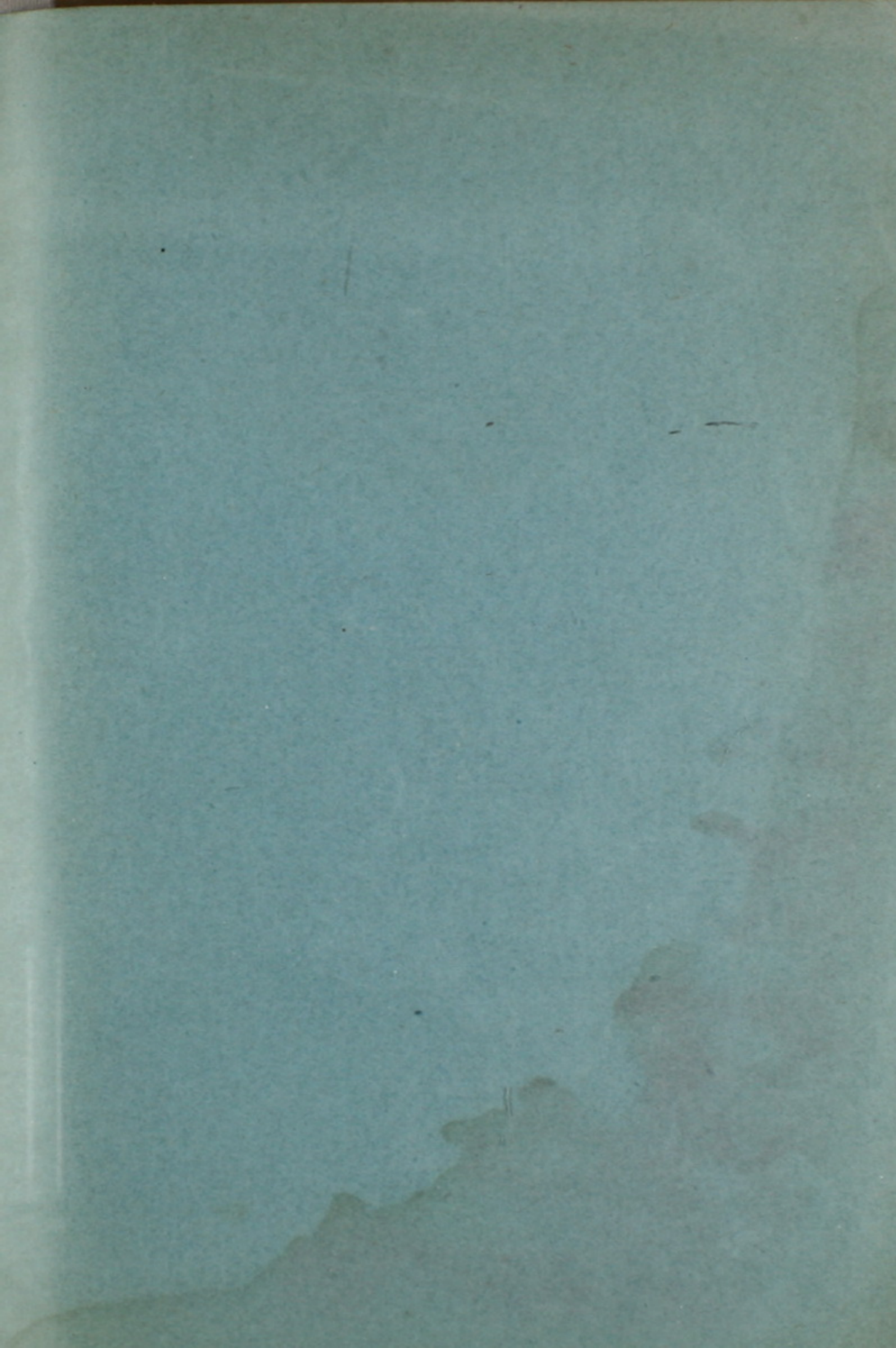
ՅՕԴ. 55. — Երբ ուէ անհատի թուրք կառավարութեան լրտես ըլլալը հաստատուի, այդ մասին պաշտօնական տեղեկագրութեամբ կը հաղորդուի կեդր. Վարչութեան, և վերջինս արժանը կը տնօրինէ և հարկ եղածը կը հաղորդէ Նահ. Վարչութեան:

ՎԵՐԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

ՅՕԴ. 56. — Ներկայ կանոնագրին վերաքննութիւնը կորոշուի Պատգ. Ժողովոյ քուէից մեծամասնութեամբ:

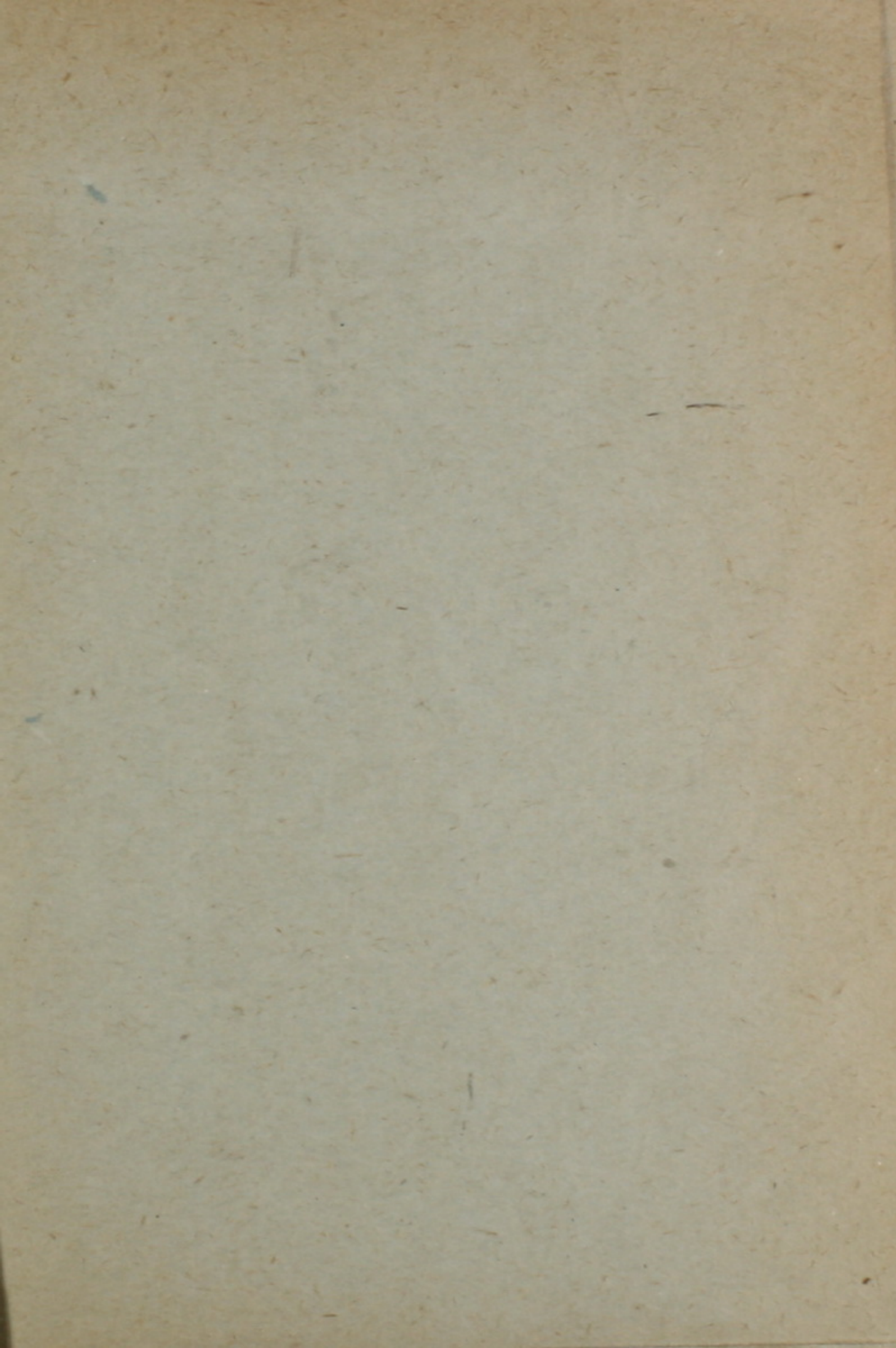
A 18892

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

329.14(4)

4-2

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0063176

An.

A $\frac{I}{18297}$